

Riktlinjer för Hultsfreds kommuns minoritetspolitiska arbete 2021

Bakgrund och inledning

Sveriges kommuner är sedan 2019 skyldiga att ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Dessa tas fram i samråd med kommunstyrelsen, berörda förvaltningar och kultursekreteraren som fungerar som samordnare för minoritetsarbetet.

Syftet med riktlinjerna är att uppnå de nationella minoritetspolitiska målen och beskriver de mål kommunen ska arbeta för. Riktlinjerna grundar sig på kommunens policy för det minoritetspolitiska arbetet, antagen av kommunfullmäktige § X/2021

Kommunens värdegrund – Du syns och hörs i Hultsfred med värdeorden, handlingskraft, nyskapande, stolthet, jämställdhet och tolerans stämmer väl överens med uppdraget att skapa förutsättningar för de nationella minoriteterna, deras rättigheter och möjligheten att verka och synas i kommunen.

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Kommunens mål och riktlinjer utgår från minoritetslagen och ska

- Ge skydd för de nationella minoriteterna, deras språk och kultur.
- Stärka deras möjligheter till inflytande i frågor som berör dem.
- Leva upp till de skyldigheter som lagstiftningen garanterar de nationella minoriteterna.

2018 gjordes en översyn av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Från den 1 januari 2019 reviderades lagen så att rättigheter och skyldigheter stärktes ytterligare. Kommunerna och regionerna är nu skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen.

Sveriges fem nationella minoriteter

I Sverige finns fem nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar med de nationella minoritetsspråken jiddisch, romani-chib, samiska, finska och meänkieli. Sveriges riksdag har fastställt de kriterier som gäller för att definiera en nationell minoritet. Kriterierna gäller både grupper av minoriteter och på individnivå. Varje enskild individ avgör själv om denne anser sig tillhöra en eller flera nationella minoriteter. Samhället kan därför inte ställa krav på någon att styrka sin tillhörighet.

Riktlinjer för arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter utgår från

- **lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009.724)**
- omfattar samtliga fem nationella minoriteter och deras språk.
- beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska.
- Samtliga kommuner och andra myndigheter är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter och skydda deras språk och kultur.
- Särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.
- Kommunerna och andra myndigheter är skyldiga att ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.

Andra lagar och övrigt som ska beaktas i det minoritetspolitiska arbetet

- Språklagen (2009:600)
- Bibliotekslagen (2013:801)
- Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter
- Språkstadgan – Den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk
- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Barnkonventionen – svensk lag sedan 1 januari 2020

Hur vi arbetar med det minoritetspolitiska arbetet

Information om rättigheter

Information om minoriteternas rättigheter till allmänheten, vårdnadshavare och anhöriga till personer på kommunens boenden och äldreomsorgen ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida och via övriga informationskanaler.

Delaktighet och inflytande

Nämnder, styrelser, direktion och förvaltningar ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande och så långt det är möjligt bjuda in till samråd i frågor som kan beröra dem. Barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem ska särskilt främjas och anpassas efter deras förutsättningar.

Skydda och främja de nationella minoritetsspråken

Nämnder, styrelser, direktion och förvaltningar ska

- så långt det är möjligt sträva efter att informera på minoritetsspråken.
- uppmuntra till användning av minoritetsspråken och tydliggöra att det är en resurs
- inhämta information om eventuella språkkunskaper hos befintlig personal och vid nyrekryteringar.

- verka för att det så långt det är möjligt finns personal med kunskaper i de nationella minoritetsspråken.
- Verka för att rekrytera personal med kunskaper inom de nationella minoritetsspråken.
- Så långt som möjligt och då det efterfrågas erbjuda service och omvårdnad på minoritetsspråken.
- Sträva efter att erbjuda elever modersmålsundervisning i sitt minoritetsspråk.

Främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur

Arrangera återkommande kulturarrangemang och aktiviteter med fokus på de nationella minoriteterna, deras språk och kultur. Informera om möjligheter att bilda föreningar. Bjud in till möten och träffar där både enskilda och grupper av nationella minoriteter kan mötas och föra fram förslag och idéer. Barns utveckling av en kulturell identitet och det egna minoritetsspråket ska särskilt främjas. De nationella minoriteternas kultur ska vara en naturlig och återkommande del i kulturplaneringen, kulturplanen för skolan och annan planering som rör kulturområdet.

Skapa förståelse och acceptans, för minoriteterna och deras språk och kultur.

Genom att anordna evenemang och aktiviteter liksom att flagga och uppmärksamma dem på deras respektive dagar. Tillgängliggöra information, litteratur och media om de nationella minoriteternas rättigheter, språk och kultur både för allmänheten och för de kommunala verksamheterna.

Genomförande av mål och riktlinjer

Sträva efter att integrera mål och riktlinjer i andra styrdokument om mänskliga rättigheter, demokratifrågor, social hållbarhet, folkhälsa och medborgardialoger. Nämnder, styrelser och förbund ansvarar för genomförande av målen och riktlinjerna. Genomförande av mål och riktlinjer beskrivs i sin helhet i kommande handlingsplan för kommunens minoritetsarbete. Handlingsplan för målen och riktlinjerna tas fram av kultursekreteraren i samråd med berörda förvaltningar och ska finnas tillgänglig för anställda och allmänheten.

Översyn och uppföljning av dokument som rör det minoritetspolitiska arbetet sker varje mandatperiod i samråd med kultursekreteraren.